

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐੱਫ.

; ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, -ਜਵਾਬਦਾਰ

- . y -

ਐਸ.ਏ.ਓ. 1965 ਦੀ 25-ਏ ਨੰ

8 ਫਰਵਰੀ 1967 ਈ

_ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ 1913 ਦਾ #1) ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1960 ਦੇ ਐਕਟ X ਅਤੇ 1964 ਦੇ XIII ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 15(1)(a) ਦੂਸਰਾ—“ਭਰਾ”—ਕੀ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ—ਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ—ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ—ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ—ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ—s. 15 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ— ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ—ਉਤਰਾਹਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ—ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, • ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ 15(1)(ਏ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ “ਭਰਾ” ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ‘ਅਸਲ ਭਰਾ’ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬੱਚੇਦਾਨੀ-ਭਰਾ ਦਾ ‘ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ’। ~•• ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਜੇ ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਮਿਤੀ 15 ਮਾਰਚ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਤਸਰ, ਮਿਤੀ 20 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 23, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਐਚ.ਐਲ. ਸਿੱਬਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਐਸ. ਸੀ. ਸਿੱਬਲ, ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ;

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੇ.ਐਲ.ਗੁਪਤਾ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਇਹ ਅਪੀਲ 7 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪੇਸਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ, ਜਿਸ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ- ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 ਦੀ ਧਾਰਾ 15(I)(a) ਸੈਕਿੰਡਲੀ ਵਿੱਚ 'ਭਰਾ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਵਿੱਚ 'ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ' ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ 'ਭਰਾ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਵਿੱਚ 'ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ' ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ 'ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ' ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਸਟੇਅ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 (1913 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ I) ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀਮਪਸਨ ਐਕਟ (ਪੰਜਾਬ A# I pf 1913), ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1960 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ 1964 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 13 ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਧਾਰਾ' - ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ- ਇਮਪਸਨ ਐਕਟ (ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ I ਦੇ 1913), ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ 1960 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 13 ਦੁਆਰਾ 1964 -

“15. ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, 'ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਮਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ-

(a) ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜੇ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੈ

15. (1) ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ-

(a) ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,— ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿੱਚ;

ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਪੰਜਾਬ	ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1)
ਪ੍ਰੀ- ਇਮਪਸ਼ਨ ਐਕਟ,	ਦੀ ਧਾਰਾ 15, ਜਿਵੇਂ ਕਿ '
1913 (ਪੁਨ- ਜੇਬ ਐਕਟ 1913)	1960 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
	ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 13 ਦੁਆਰਾ
	1964 ਦੇ

ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ;

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, -

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਰੇਖਿਕ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕ੍ਰਮ; ਦੂਸਰਾ, ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਅਗੇਨੇਟ ਹਨ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ; ਤੀਸਰਾ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ,

ਉੱਪਰ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਲਈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਚੌਥਾ, ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ;

(c) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

(a) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (b) ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, - ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿੱਚ; ਤੀਜਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿੱਚ

ਵਿਕਰੇਤਾ;

ਚੌਥਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ;

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ। ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਸੇਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਪੀ-ਸੇਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, - ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਧੀਆਂ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ; ਦੂਜਾ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ; ਤੀਜਾ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ; ਚੌਥਾ, ਦੂਜੇ ਕੇਸ਼ੀਅਰਾਂ ਵਿੱਚ; ਪੰਜਵਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ- ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ.

ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ

- ਇਮਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1913

(ਪੁਨ- ਜੇਬ ਐਕਟ 1913)

ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਘਟੀਆ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਘਟੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਮ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ;

ਦੂਸਰਾ, ਪੱਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੋਰ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ;

ਤੀਜਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ;

ਚੌਥਾ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ; . ਪੰਜਵਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ, ਪੁੱਤਰ, ਭਰਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਅਗਨੇਟਸ', ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਇਸ ਲਈ ਸਫਲ.

ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-

ਇਮਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ।

ਦੇ 1913), ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

1960 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10;

ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 13 ਦੁਆਰਾ

1964 ਦੇ.

(c) ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, -

ਪਹਿਲਾਂ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਧੀ ਵਿੱਚ-। ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ **ters** ਜਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ; ਦੂਜਾ, ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ.

ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ;

ਤੀਜਾ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ;

ਚੌਥਾ, ਉਹਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ -

(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਇਮਪਸਨ ਵੈਸਟ ਹੋਵੇਗਾ, -

(i) ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹੈ-। ਮਰਦ, ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ

ਭਰਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ;

(ii) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1913 ਦੀ ਧਾਰਾ 15, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1913 ਦੀ ਧਾਰਾ 15, (1913 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ। ਜੇਬ ਐਕਟ 1) ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ

1960 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 13 ਦੁਆਰਾ 1964 ਦੇ.

ਮਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਮਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ;

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਮਰਦ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ " ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ' ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਾਂ

ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵੇਚੀ ਜਾਇਦਾਦ, ' ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਬਣਤਰ, -

ਪਹਿਲਾਂ, ਔਰਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪਤੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਵਿੱਚ; ਦੂਜਾ, ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਪਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿੱਚ। ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਗੁਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੇਤਾ ਸਿੰਘ (1) ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ, ਜੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਔਰਤ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (2) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 15 ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪਿਆ; ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ, ਅਰਥਾਤ, 15(2) (ਬੀ) (i) ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

“ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਆਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਵਿਕਰੇਤਾ.

(1) 1964 ਪੀ.ਐਲ.-ਆਰ. 746.

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਸਰੀ ਜਾਂਚ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਮਾਣ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (2) (ਏ) ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦਾ ਵਾਰਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੂਰਵ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ) ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਪਤੀ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੰਡ ਵੱਖਰੀ ਹੈ (ਧਾਰਾ 15 (1) ਅਤੇ (2) ਦੁਆਰਾ)। ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (2) (ਏ) (i) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਡ ਹੈ। ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਵਿਕਰੇਤਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਈਸਾਈ ਮਾਲਕ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਧਰਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਜ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ, ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧੀਨਗੀ ਦੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਹਸੀ ਰਾਹਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਵਿਕਰੇਤਾ.

4. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 'ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜਾਇਜ਼ ਮੁੱਦਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਬੱਚਾ', 'ਪੁੱਤ', ਜਾਂ 'ਧੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ, ਬਹੁਤ ਮੁਢਲੇ ਹਨ

ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (ਐਕਟ XXX ਦਾ 1956) ਦੀ ਧਾਰਾ 3(j) ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਉਦਾਹਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਦਰਭ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੂਨ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਗੱਲ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (1) ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਧਾਰਾ 15 (2) (i) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇੱਕ ਭਰਾ ਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 15(2) (ਬੀ) (i) 'ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਔਰਤ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਧੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ, ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਭਰਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ 'ਅਸਲ ਭਰਾ' ਜਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 'ਆਮ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ' ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ 'ਮਤਰੇਏ-ਭਰਾ' ਜਾਂ 'ਬੱਚੇ-ਭਰਾ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਐਲਾਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ 'ਮਤਰੇਏ-ਭਰਾ' ਜਾਂ 'ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ-ਭਰਾ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ 'ਅਸਲੀ ਭਰਾ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮੀਕਰਨ

"ਇਕੱਲੇ 'ਭਰਾ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਤਨ ਸਿੰਘ (2) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੁਆ, ਜੇ. , ਮੇਤਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ (3) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਮੇਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਆ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ। ਉਹ ਸਵਾਲ ਜੇ ਮੈਂ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲਾਗ ਪੁੱਤਰ ਅੰਦਰ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ"

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਏਰਿਕਾਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ' ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ 'ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ-ਭਰਾ'। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (2) (ਬੀ) ਪਹਿਲਾਂ 'ਮਤਰੇਏ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ' ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ 'ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ' ਦੇ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 15(1) (ਏ) ਵਿੱਚ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਦੂਜਾ, 'ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਉਚਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਧ-ਖੂਨ ਜਾਂ ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ-ਖੂਨ ਵਾਲੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 'ਅਸਲੀ ਭਰਾ' ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ 'ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ'।

ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ 'ਅਸਲ ਭਰਾ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ' ਜਾਂ 'ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ-ਭਰਾ'। ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਪਾਇਰਟਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ (4) ਵਿਚਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ, ਕਿ 'ਮਤਰੇਏ ਪੁੱਤਰ' ਜਾਂ 'ਮਤਰੇਏ ਧੀ' ਧਾਰਾ 15 (2) (ਬੀ) ਪਹਿਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(2) 1965 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 258.

(3) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1962) 2 ਪੁੰਜ. 614.

(4) 1963 ਮੌਜੂਦਾ ਲਾਅ ਜਰਨਲ (ਪੀ.ਬੀ.) 62.

ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਤਰਕਪੂਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ, ਸਾਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1) (ਏ) ਵਿੱਚ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ 'ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ' ਜਾਂ 'ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ- ਭਰਾ', ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (2)

(b) **FIRST** ਵਿੱਚ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਪੁੱਤ' ਅਤੇ 'ਧੀ' ਵਿੱਚ 'ਮਤਰੇਏ ਪੁੱਤਰ' ਅਤੇ 'ਮਤਰੇਈ-ਧੀ' ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15(2)

(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਤਰੇਏ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ

ਮਤਰੇਈ ਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1) (a) FIRST ਵਿੱਚ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਮਨ ਵਿਚ, ਇਕ 'ਅਸਲੀ ਭਰਾ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਿਸ਼ਤੇ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਤਰੇਏ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਭਰਾ ਦਾ। ਪਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਭਰਾ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਅਸਲ ਭਰਾ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕਦਮ ਜਾਂ ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ ਭਰਾ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ 'ਭਰਾ' ਵਾਕੰਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 15(1) (a) FIRST ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋੜ ਕੇ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ 'ਭਰਾ'। ' ਇੱਕ 'ਮਤਰੇਏ-ਭਰਾ' ਜਾਂ 'ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ-ਭਰਾ' ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਬੁਢੀਅਰਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਖੰਡ 1, ਤੀਜੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 399 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ-

"ਭਰਾ ਇੱਕ ਹੀ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਖੂਨ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਲਹੂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ

- ਭਰਾ ਜਰਮੇਨ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਉਤਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇੱਕੋ ਮਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ "ਸੰਗੀਤ ਭਰਾ" ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਕੋ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੇ ਭਰਾ ਹਨ। ਅੱਧਾ-ਭਰਾ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇੱਕੋ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ; ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕੋ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ, ਇੱਕ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਭਰਾ; ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਰਾਮੀ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਭਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ 'ਸੌਤੇ-ਭਰਾ' ਜਾਂ 'ਸਬੰਧਤ ਭਰਾ' ਜਾਂ 'ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ-ਭਰਾ' ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਵਰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਦੇ-ਕਦੇ? ਮਤਰੇਏ ਭਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਬੱਚੇਦਾਨੀ-ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮਤਲਬ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇਦਾਨੀ-ਭਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਉਹਨਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ, ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਮਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧੀਆਂ, ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਫਿਰ ਵੀ

ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਪੈਕਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਪਰਿਵਾਰ' ਵਾਕੰਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਟ੍ਰਾਡਜ਼ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ

ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਪੰਨੇ 1066 ਤੋਂ 1069। ਪਰ 'ਪਰਿਵਾਰ' ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥ 'ਬੱਚੇ' ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੇਤੇ-ਪੇਤੀਆਂ ਨੂੰ 'ਪਰਿਵਾਰ' ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਪਰਿਵਾਰ' ਵਾਕੰਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਢਿੱਲੇ ਅਤੇ ਲਚਕਦਾਰ ਵਰਣਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ; ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ 'ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸੰਭਵ ਸਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, 'ਪਰਿਵਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ 'ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੂਜਾ 'ਅਸਲ ਭਰਾ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ' ਜਾਂ 'ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ-ਭਰਾ'।

ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

Translator Sawan Khosla

(ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪਰਮਾਣਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।)